

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

No. 7

"Keleivis" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under

Atskiro numerio
kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Valstybės Sekretorius J.F. Dulles Sunkiai Serga

Po Trūkio Operacijos Atrasta, Kad Jis Serga Vėžiu:
Iš Savo Vietos Dar Nesitraukia, Kol Paaikės,
Kiek Sunki Liga Yra; Gydytojai Mano,
Kad Jis Dar Gali Išgydyti; Daug
Užuojautos Ligoninių.

Valstybės sekretorius John Foster Dulles, ką tik grįžęs iš Europos pereiną savaitę tuoj vyko ligoninėn, kur jam buvo padaryta trūkio operacija. Operacija pasisekė gerai, bet ištyrus ligonį pasirodė, kad jis turi vėžio ligą. Apie tai buvo pranešta viešai pereiną savaitę gale.

Prezidentas Eisenhower, apalankymo ligonio, pasiskvoje (tuoj po Bulgarijos reikšė, kad valstybės sekretorius ir toliau skaitysis pasitraukęs iš darbo tik laikinai. Šiuo tarpu dar nei gydytojai, net niekas kitas nežino, kaip ligonis jausis vėliau ir ar jis galės savo pareigas eiti, ar greičiausiai turės užleisti savo vietą kam kitam, pats gal galėdamas eiti prezidento užsieninių reikalų patarėjo pareigas.

John Foster Dulles buvo operuotas 1956 metais. Tada jam buvo padaryta vidurių operacija ir išplautas vėžys. Po tos operacijos ligonis buvo pagijęs, bet dabar liga ir vėl atsinaujino. Paskutinėmis savaitėmis John Foster Dulles ėjo savo pareigas jau sirgdamas ir darė visą eilę kelionių, nežinant, ar jo pasilijusią sveikatą.

Gydytojai sako, kad jie dabar nebėra bejėgiai prieš vėžio ligą ir mano J. F. Dulles vėžį gydyti be operacijos. Kai kurie gydytojai mano, kad ligonio gyvybei pavojus negresia ir jis gal net galėsias dirbti, bet ar jis bus pajėgus eiti savo pareigas kaip valstybės sekretorius to, žinoma, niekas nežino.

Minima visa eilė pavardžių asmenų, kurie jau esą numatomi užimti valstybės sekretoriaus pareigas, bet kol kas tai vis dar spėliojimai, nes prezidentas, matoma, nori palaukti iki paaikės, kaip ligonis gyja, ir tik tada spręst, ar jį pakeisti ar ne.

TUNISAS SKUNDZIASI

Tuniso vyriausybė skundziasi, kad prancūzai vasario 13 d. bombardavo iš oro vieną Tuniso kaimelį. Prancūzai tą užginčija ir sako, jog tą dieną prancūzų lėktuvai neskraidė Tuniso pasienyje.

Alžyro maistininkai skelbia, kad jiems pavykę prasižvėsti pro prancūzų elektros vielų užtvartą Tuniso pasienyje ir jie dideliu būriu įsiveržė į Alžyro gilumą. Maistininkai sakosi iš Tuniso teritorijos perėję į Alžyrą.

Anglijos Vadas Vyksa į Maskvą

Anglijos ministerių pirmininkas MacMillan šios savaitės gale vyks į Maskvą pasisvečiuoti ir pasitarti su Sovietų vadais dėl Rytų-Vakarų santykių. Anglijos premjeras jau seniai turėjo pakvietai atsilankyti Maskvoje (tuoj po Bulgarijos reikšė, kad valstybės sekretorius ir toliau skaitysis pasitraukęs iš darbo tik laikinai. Šiuo tarpu dar nei gydytojai, net niekas kitas nežino, kaip ligonis jausis vėliau ir ar jis galės savo pareigas eiti, ar greičiausiai turės užleisti savo vietą kam kitam, pats gal galėdamas eiti prezidento užsieninių reikalų patarėjo pareigas.

Anglai tikisi iš ministerių pirmininko kelionės gauti tikresnį vaizdą, ko rusai siekia Vokietijoje ir gal būt ta kelionė palengvins surasti sprendimą Berlyno klausimui.

Castro Vadovauja Kubos Vyriausybei

Kubos vyriausybės priešakyje šios savaitės pradžioje atsistoja sukilėlių vadas Fidel Castro. Jis pirmą ministerių pirmininko vietą. Iki šiol F. Castro vadovavo Kubos ginkluotoms pajėgoms, bet jo šalininkai skundėsi, kad naujoji vyriausybė per daug lėtai vykdo reikalingas reformas ir skatino Castro štoti vyriausybės priešakyje.

Fidel Castro (vyriausybės sieksianti pagreitinti žemės reformą, sumažinti krašte nedarbą, greičiau išaiškinti diktatūros laikų vagystes ir nubausti kyšininkus, baigti armijos, policijos ir teismų apvalymą nuo diktatūros likučių ir vesti Kubos gyvenimą demokratišku keliu.

MICHEL DEBRE

Tai šių dienų Prancūzijos ministras pirmininkas

GUBERNATORIUS FOSTER FURCOLO SKELBIA "LIETUVOS RESPUBLIKOS

Massachusetts gubernatorius Foster Furcolo vasario 12 d. pasirašė "Lietuvos Respublikos dienos" proklamaciją. Pasirašant dalyvavo: (iš kairės į dešinę) Jackus Sonda (ALTo skyriaus sekretorius), Antanas Matijška (ALTo skyriaus pirmininkas), Juozas Arlauskas (ALTo skyriaus išdėininkas), John J. Grigalus (ALTo sk. narys), Ernest Stasian'as (gubernatoriaus patarėjas), William Gorski (gubernatoriaus spaudos sekretorius).

Maskva Smarkiai Užsiuola Iraną

Maskvos spauda ir valdžia smarkiai užsiuola Iraną šachą (karalių) ir grasiina jam likimu, koks ištiko Irako karalių (jis buvo nušautas pernai liepos 14 d.). Sovietų Rusija buvo pasiuntusi delegaciją į Iraną derėtis dėl "techniškos pagalbos" Iranui. Už savo žadama pagalbą rusai reikalavo, kad Iranas pasitrauktų iš Bagdado kariškos sąjungos ir pasirašytų su Maskva "nepuolimo sutartį" 50-čiai metų.

Iš lūdniaus patyrimo pasaulis žino, kad rusų parašas po "nepuolimo" sutartimi visai nieko nėra vertas. Maskva turėjo tokias sutartis pasirašiusi su visomis valstybėmis, kurias ji užpuolė ir pavergė. Tokią sutartį Maskva turėjo su Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Rumunija, Suomija. Todėl pasirašymas tokios sutarties Irano visiškai nesuviliojo. Dėl rusų žadamos pagalbos Iranas mano, kad jis tokią pat ar dar net didesnę pagalbą gali gauti ir iš Amerikos.

A. Segni Sudarė Italų Vyriausybę

Italijos naują vyriausybę sudarė Antonio Segni. Tai jau 20-oji vyriausybė pokariniais metais Italijoje. Ši kartą vyriausybė sudaryta tiksliai iš krikščionių demokratų partijos žmonių. Nors ji ir neturi parlamente daugumos, bet vyriausybės vadovas Segni tikisi, kad monarchistai, o gal ir liberalų partija jo vyriausybę parlamente remės.

Naujoji vyriausybė bus daugiau palinkusi į dešinę. Prieš tai buvusi vyriausybė buvo koalicinė, joje bendradarbiavo ir socialdemokratinė partija.

Bedarbių Dar Daug, Sukčių Kovencija O Gamyba Kyla

Dabar paskelebti skaičiai apie nedarbą krašte rodo, kad bedarbių skaičius vėl žymiai pasoko į viršų ir dabar registruotų bedarbių yra daugiau kaip 4,700,000. Bet kartu su tuo gamyba nėra nukritusi, priešingai, gamyba irgi kyla su didėjančiu bedarbių skaičiumi.

Tas nepaprastas dalykas aiškinamas tuo, kad darbo našumas pramonėje žymiai pakilo ir todėl mažesnis skaičius darbininkų pagamina daugiau visokių gėrybių. Ypač žymiai prie bedarbių skaičiaus padidėjimo prisideda automacija. Unijoms tas reiškinys yra nemažas galvosūkis. Kalbama, kad unijos reikalautų šiais metais darbo laiko trumpinimo, kad išvengus nedarbo didėjimo.

Šiais metais atnaujinant darbo sutartis tas klausimas bus plačiai aptariamas.

BERNARD SCHWARZ

Jis buvo patarėjas tiriant buvusio prezidento padėjėjo Sherman Adams byloje ir norėjo daugiau sužinoti, negu komitetas siekė, už tai jis buvo pašalintas. Dabar jis siūlo patyrinti Albany televizijos bylą, į kurią, pasak jo, yra įveltas prezidento sekretorius spaudos reikalams James C. Hagerly.

1957 m. lapkričio 14 d. mažame Apalachin, N. Y., mieste policija pastebėjo didelį susikūsimą brangių automobilių. Pradėjus tikrinti paaikėjo, kad pas vieną to miestelio gyventoją, Joseph Barbarą, suvažiavo "svečių" iš visų Amerikos kampų. Policija svečius nutarė apklausti ir tada pasirodė, kad suvažiavime buvo stambio kriminalizmo žuvis iš įvairių kraštų vietų, daugumas "svečių" pasirodė turį kriminalinius rekordus.

Ko kriminalizmo viršūnė buvo suvažiavusi į Apalachin miestelį, kas? Barbarą? Paslaptis ir dabar tebėra neišaiškinta, bet šis tas iš tos gengsterių konvencijos jau yra paaikšjęs. Pereiną savaitę policijos leitenantas Mooney liudijo senato komisijai, kad Apalachin'e buvo suvažiavę žymieji kriminalistai spresti vieno savo sėbro bylą. Esą, kriminalistas Carmine Lombardozi buvęs savo sėbru "teismo" nuteistas mirti, o Apalachin suvažiavimas to kriminalisto bylą persvarstė iš naujo ir mirties bausmę pakeitė "\$10,000 pabauda." Už ką Lombardozi buvo kriminalistų "teismo" nuteistas mirti policijos valdininkas sakosi nesužinojęs, bet reikalas ejęs dėl automatinų pardavimo mašinų biznio.

SOVIETAI PAGAVĘ 5 TURKŲ ŠNIPUS

Naujas Sovietų Rusijos politinės policijos viršininkas A. N. Šelepina skelbia, kad jo vedama policija pagavusi 4 turkų amerikiečių šnipus, o vienas šnipas buvęs nušautas.

Sovietų policija aiškina, kad šnipai buvę išmokyti amerikiečių šnipų mokykloje Turkijoje ir buvę siųsti į Sovietiją sekti visokias paslaptis.

Vakarų Valstybės Siūlo Rusams Keturių Konferenciją

Amerika, Anglija ir Prancūzija Šį Pirmadienį Pasiūlė Rusams Derėtis Dėl Vokietijos; Sutinka, Kad Dalyvautų Vakarų ir Rytų Vokietijų Atstovai; Užsieninių Reikalų Ministeriai Susitikę Gegužės Vidury.

Indija Remia Šeimų Mažinimą

Indijos vyriausybė jau prieš metus laiko pasisakė už gimimų mažinimą kraštui surašyti. Rusai siūlė susaukti plačią konferenciją Vokietijos taikai surašyti. Rusai siūlė susaukti konferenciją 28 valstybės. Ameriką, Angliją ir Prancūziją siūlo, kad keturpakišt, nes visos pastangos turi būti dedamos, kad kaip sirinktų ir konferenciją apie gegužės vidurį ir tartųsi dėl Vokietijos sujungimo ir dėl kitų su Vokietijos klausimu susietų reikalų. Vakarinių ir rytinių Vokietijų atstovai galėtų dalyvauti konferencijoje patariamuoju balsu.

Vakarių valstybės siūlo, kad keturių didžiųjų konferencija susirinktų dar prieš gegužės 27 d., kada rusai grasina perduoti rytinę Berlyno miesto dalį savo rytinės Vokietijos lėms. Vakarų valstybės, atrodo, sutiktų, jei tokioje konferencijoje dalyvautų Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai.

Išlaidos Kraštui Ginti Bus Keliamos

Kongresmonas G. H. Mahon, krašto gynybos komisijos pirmininkas, sako, jog kongresas turi paskirti apie 500,000,000 dolerių daugiau pinigų krašto gynybos reikalingumams, negu yra numatyta vyriausybės biudžete. Piniagai bus skiriami kariškoms raketoms gaminti.

Bendrai, kongresas dėsias pastangų, kad prezidento biudžetas nebūtų peržengtas, todėl, didindamas išlaidas kraštui ginti, žiūrės iškur nukirpti išlaidas, kad neperžengus 77 bilijonų dolerių.

Krašto gynybos išlaidų klausimas dabar karštai aptariamas.

JOHN F. DULLES

Valstybės sekretoriui John Foster Dulles pereiną savaitę padaryta trūkio operacija. Kol jis pasveiks, valstybės departamentui dabar vadovauja buvęs jo padėjėjas Christian Herter.

Šį pirmadienį Vakarų valstybės atsakė paskutinę Sovietų Rusijos notą, kurioje rusai siūlė susaukti plačią konferenciją Vokietijos taikai surašyti. Rusai siūlė susaukti konferenciją 28 valstybės.

Ameriką, Angliją ir Prancūziją siūlo, kad keturpakišt, nes visos pastangos turi būti dedamos, kad kaip sirinktų ir konferenciją apie gegužės vidurį ir tartųsi dėl Vokietijos sujungimo ir dėl kitų su Vokietijos klausimu susietų reikalų. Vakarinių ir rytinių Vokietijų atstovai galėtų dalyvauti konferencijoje patariamuoju balsu.

Vakarių valstybės siūlo, kad keturių didžiųjų konferencija susirinktų dar prieš gegužės 27 d., kada rusai grasina perduoti rytinę Berlyno miesto dalį savo rytinės Vokietijos lėms. Vakarų valstybės, atrodo, sutiktų, jei tokioje konferencijoje dalyvautų Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai.

Pasternakas Įauklės Kaip Ujamas Žvėris

Rusų rašytojas Boris Pasternak parašė eiles apie savo pergyvenimus, kada ji sovietų spauda ujo kaip išdaviką, niekšą ir kitokiais vardais pravardžiojo. Savo eilėse Pasternak sako, kad jis jautėsi, lyg persekiojamas žvėriukas sumokėjęs užtvartą, iš kurios pabėgti nėra kur, o iš paskos girdisi sunų rufos ir persekiojimų minios...

Tos eilės pateko į anglų dienraštį "Daily Mail". Pasternakas sako, kad jis eiles davęs vienam žurnalistui ne jas skelbti, bet perduoti jo draugui žurnalistui Paryžiuje.

Pasternak dabar sakosi prašysias Sovietų rašytojų sąjungą priimti jį vėliau, bet ar Sovietų rašytojai jį priims, tai pareis nuo Maskvos vyriausybės.

MICHIGAN IZDAS VISAI ISTUSTEJO

Michigan valstijos izdas jau buvo besiruošęs skelbti bankrotą, bet pramonės įmonių kai kurie vadovai sutiko iš anksto sumokėti valstijai mokesčius ir tokiu būdu iš izdą įplaukė \$35,500,000. Kas bus, kai tos pajamos bus išleistos, klausimas ir vėl pasidarys neįjaukus.

Nepriklausomybės idėja

Vasario 16 nepriklausomybės deklaracija lietuvių tautoje yra ir liks gyva, nežinant kaip vienoki ar kito Lietuvos okupantai bebandytų tą idėją suniekti ar ją iškreipti. 1918 metais vasario 16 d. deklaracija buvo, žiūrint laiko aplinkybių, drąsus pasisakymas už tautos laisvės reikalą ir nors nuo pasisakymo iki idėjos įgyvendinimo dar turėjo praeiti veiki metai laiko, bet žodis buvo pasakytas ir visos tautos troškimas buvo vieningai pareikštas. Tai buvo ne pirmas lietuvių tautos pasisakymas už nepriklausomybę ir jis nėra paskutinis.

Istorikė W. Sruogienė kalbėdama apie nepriklausomybės idėją lietuvių tautoje, pabrėžia, kad beveik kiekviena lietuvių gentkartė, nuo 1795 metų iki 1905, sudėjo kruvinas aukus už savo tautos laisvę ir nėra jokio pagrindo manyti, kad naujausioji sovietiška okupacija laisvės idėją lietuvių tautoje išnaikins. Žiūrėk W. Sruogienės straipsnį "Lietuvos nepriklausomybės idėja" Keleivio 1959 metų kalendoriuje).

Rusų bolševikų okupacija Lietuvos nepriklausomybės idėjos negali išnaikinti jau vien dėl to, kad pati ta okupacija žmonėms kasdien primena, kad jie yra svetimo valdovo valdomi ir išnaudojami. Valstybės aparate tarybinėje Lietuvoje pilna iš Rusijos atsiųstų valdininkų, kuriems valdomojo krašto ir jo žmonių reikalai nerūpi ir negali rūpėti. Jie juk ir buvo siunčiami į Lietuvą, kad žiūrėtų okupanto interesus, kad vykdytų Maskvos valią, kad slopintų vietinių žmonių "separatizmą". Kai šimtai tūkstančių lietuvių, vienu ar kitu pateisinimu, buvo gabenami į Sovietijos tolybės prie įvairių prievartės darbų, šimtai tūkstančių rusų iš Sovietijos įvairių kampų buvo siunčiami "apaštalauti" į Lietuvą ir ten pasidarė valdančiojo aparato branduolius. Tie šiai atėjūnai ir valdo šalį, pritraukdami į valdžios aparatą ir vietinių žmonių, kuriuos spėja esant ištikimus okupantiškai ideologijai. Bet okupacijos faktas kysote kyšo ir kas iš lietuvių galėtų jos nepastebėti ar ją nesibodėti, dargi ir lietuvis komunistas? Tas pats yra ir ūkio gyvenimo tvarkyme, kur svetimieji atėjūnai griežia pirmąją smulką ir turi užėmę visas svarbiausias ir šiltesias pozicijas.

Lietuvos komunistų partijos suvažiavime šių metų pradžioje, partijos bosai visai barė ir įkalbinėjo partijos delegatus saugotis ir kovoti prieš "nacionalizmą" ir revizionizmą. Tos dvi smaklos okupantams neduoda ramybės. Dargi pavergto krašto komunistai lietuviai rodo didelio susidomėjimo lietuvių kultūros savaimingumu ir lietuviškų tradicijų išlaikymu, nors, pagal okupanto supratimą, lietuviai turėtų tenkintis tik "tautine forma" pasisavindami visur ir visame kame "socialistinį turinį", kaip jis peršamas iš Maskvos. Maskvos norų reikšėjimas Sniečkus pakartotinai priminė partijos delegatams, kad "turinys" turi būti maskvietiškas ir neprivalo net atsiiduoti lietuviškumui... Tokį išėjimą buvo reikalinga daryti suvažiavimui, kurio bent 20% dalyvių buvo rusai iš okupuotų eiliių ir kuriame vyravo įvairių sričių aparatikai partiečiai.

Kita Lietuvos okupantų pabaiza yra revizionizmas. Tuo žodžiu dabar krikštijama viskas, ko Maskvos diktatoriai bijo. Rašytojų bandymas rašyti teisybę ir nesilaikyti akiai Maskvos nurodymų, jaunimo bandymas išsilaikyti iš oficialaus "marksizmo-leninizmo" ir kritiškai pažūrėti į valdžios žmonių kalbas, lyginant jas su gyvenimo tikrovę, žmonių bodėjimas prasimelavusia propaganda visa tai valdančios okupacijos vadovams atrodo baisus "revizionizmas", kurį reikia rauti su šaknimis.

Bet kaip paslėpti nuo žmonių kasdieninį gyvenimą, kurs šaukte šaukiasi kritikos ir "revizijos", kaip užmesti lietuviuose tautinį jausmą ir priversti juos užmiršti, kad jie savame krašte yra svetimų okupantų valdomi ir stotomi į antraeilę žmonių padėtį? Pagaliau, kaip priversti žmones nematyti, kad "socializmo" santvarkoje įsigyveno šlykščiausia nelygybė — nelygybė tarp rusų atėjūnų ir vietinių ir nelygybė tarp aukščiausių pakopusių biurokratų ir eilinių praščiokų, kurie maskoliškos diktatūros sąlygose yra tik kultūrinis pakratas nenuilstamai žadamai atečiai, kuri turi išpirkti visas dabarties negeroves ir niekšystes.

Nepriklausomybės idėja įvairiais keliais briaunasi ir okupuotos Lietuvos gyvenimą. Ji briaunasi istoriniais prisiminimais, briaunasi ir kasdieninio gyvenimo negerovėmis, kurias pašalinti esama okupantiškame ir diktatoriškame režime yra neįmanoma.

AMERIKOS SVIETIMO LYGIS GREITAI AUGA

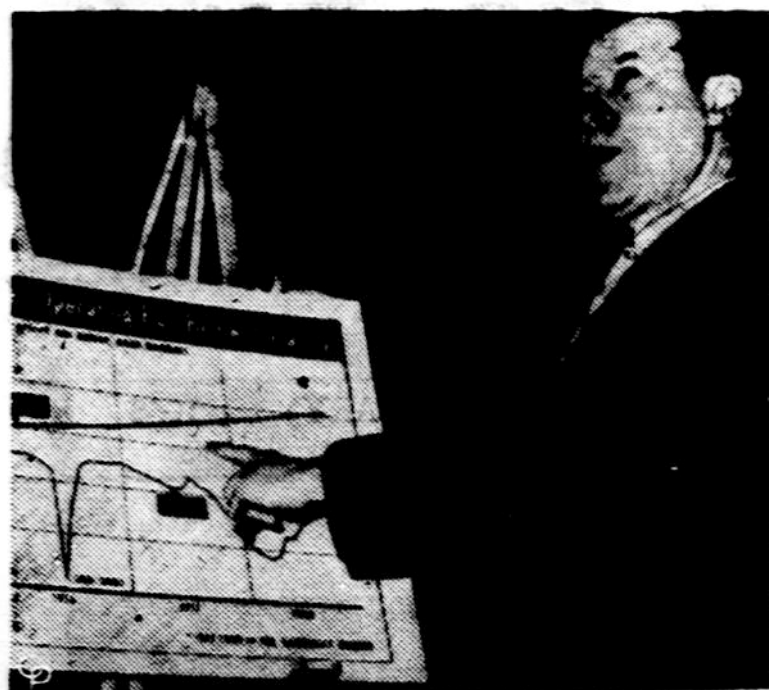
Diena, kai visi amerikiečiai bus su kolegijos diplomais, turbūt niekad neateis, tačiau ta diena, kai didelė dauguma turės bent vidurinės mokyklos diplomus, greitai artėja. Tai parodo išleisti Metropolitan gyvybės draudimo bendrovės statistiniai duomenys.

Jie rodo, kad 1940 metais tik maždaug vienas keturių amerikiečių, 25 ar

daugiau metų amžiaus, buvo baigę vidurinę mokyklą. Šiandien daugiau kaip du iš penkių turi tik mokyklų diplomus. 1975 m. tikimasi, kad juos turės maždaug trys iš penkių.

1940 metais tik vienas iš 25 minėto amžiaus amerikiečių buvo baigęs kolegiją. Šiandien ją yra baigęs vienas iš trylikos. 1975 m. ši proporcija, tikimasi, pasieks vieną iš dešimties ir vieną iš septynių baltos raketurių amerikiečių, 25 ar

KAIP PANAIKINTI NEDARBA

Automobilių darbininkų unijos prezidentas Walter Reuther aiškina bendrai kongreso ūkio komisijai, kaip užtikrinti visiems darbą ir paskatinti ūkį augti. Jis siūlo pakelti algas ir kainas, padidinti mažiausią atlyginimą, federalinę pagalbą depresijos paliestoms sritims, padidinti nedarbo pašalpą, daugiau pagalbos švietimo reikalmams, daugiau išleisti namų statyboms ir kitiems reikalmams.

Socialdemokratų duobkasiai

Neskubėkite gyvų laidoti!

Keista kad ir dar dabar atsiranda pranašaujančių socialdemokratams greitas laidotuves ir panašiai protaujančios galvos jau imasi savanoriškai duobkasiauti. Tas keistas galvas nepaveikia banguojas Rusijos platumose revizionizmas. Tos galvos galvelės nesumiama, nesuvokia, kad tas Sovietijoje nesugauzamas revizionizmas nėra kas kita kaip atsinaujinimas socialdemokratijoje. O buvęs rytų Berlyno sukilimas kur vedė? Ar sukilėlių reikalavimai nebuvo iš socialdemokratų programos pasisavinę? O aną metų sunerimusi Lenkija, jos darbo žmonės ko gi siekė ar ne socialdemokratų skelbiamų laisvų? Galop, Vengrijos sukilusi tauta ar nacizmas atsigrižo? Ar ir ten sukilėlių buvo tytomis apeitos socialdemokratijos skelbiamos laisvės?

O Anglijoje kokių ansparviu eina vidaus politinės grumtynės? Ar jau ten darbo partija sunkte persunkta socializmo dvasia jau padėta kapinėse koplytėlėje? O kur Skandinavijos šalys? Ar ten jau ruošiamasi į socialdemokratų pakasynas? Galop Prancūzijoje ar jau socialistai išmesti pro gyvenimo langą šukšlių duobėn? Pamiškim šveicariją, Italiją, Vokietiją, kur socialistinis judėjimas nesiduota gyvų laidojamas.

Daug kas vadinasi socialistais

Ir vėl tos "didžiosios", sunkiai protaujančios galvos būtinai nori suplakti

Pakilus geriau išlavintų žmonių skaičiui, tuo pačiu sumažėjo neilavintų skaičius. 1940 m. maždaug vienas iš septynių amerikiečių, 25 ar daugiau metų amž., tebuvo mokyklą lankęs mažiau kaip 5 metus.

Šiandien tik vienas iš vienuolikos yra su tokiu išsilavinimu. 1975 m., tikimasi, kad šis skaičius sumažės ligi vieno iš 23-jų ar dar daugiau.

Privatinės ir viešosios mokyklos išplėtė suaugusių švietimo tinklą, prekybos ir pramonės įstaigos taipgi rengia savo personalui įvairius kursus. Visa tas skatina norinčius pasiruošti visokioms būsimoms galimyboms.

Common Council

maskvinius komunistus su socialdemokratija. Anot tų sunkių galvų, čia skirtumo esama tik togiu, kad komunistai pasuko kairėn. Betgi ir patys komunistai, esą, sakosi, kad Rusijoje jie kuria socializmą. Dabar "socializmo" kūrėjų daug atsirado ir atsiranda. Ana, Hitleris savo partiją taip pat buvo pavadinęs nacionalsocialistų partija ir... kaip kam iš tų sunkiai galvojančių galvų tas vardas buvo mielas ir veik sekinas. Deja, juos sulaikė viena kliūtis — neviekiečiai buvo gimę ir niekaip negalėjo vokiečių kilmio įrodyti...

Maskvies socializmas tiek teturi bendro su socialistų siekimais kiek jo turi kaip kurie lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" bendradarbiai su katalikų bažnyčia, iš pamėgimo dideli socialdemokratų duobkasiai dar iš netolimos Lietuvos praeities, kuomet socialdemokratų pakasynos buvo didelėje madoje, o jų duobkasiai — didelėje pargoje.

Socialdemokratai ir privatinė nuosavybė

Kai kas iš tų sunkiai galvojančių galvų prisimena ir šventą nuosavybę. Tai mėgiamas arklukas! — Žiūrėkite, kokie baisūs tie socialdemokratai, jie kėsina į nuosavybę, tai šventvagiai! Tiesa, socialdemokratams privati nuosavybė nėra neliečiama dailtas. Bet čia jie žiūri tikslingumo akimis. Jei privati nuosavybė kurios nors pramonės šakos geriau gali patarnauti platiems žmonių klodams, tegu ji sau veikia, bet tegu sau veikia visuomenės atstovų kontroliuojama. Štai Švedijos socialdemokratai jau ne pirmas dešimtmetis, kaip vairuoja Švedijos valstybės gyvenimą, bet to gyvenimo aukštyn kojomis neapvertė ir visą privačią nuosavybę nenusavino. Galop, socialdemokratai kėsina ne tiek bendrai į visą nuosavybę, kiek į stambios gamybos priemones. Kartu ir siekia, kad šalies visas ūkis būtų valstybės planuojamas ir kontroliuojamas, o valstybės aparatas būtų sudarytas tos pačios visuomenės demokratine tvarka ir demokratijos pradais. Valstybės vyriausybė atsakinga prieš žmonių rinktus atstovus ir visuomenės kontroliuojama. Socialdemokratija nesiekia diktatūros ir

neruošia revoliucijų, nes revoliucijos savaimi ateina, ten kur išigali patvaldytė, sauvalė. Socialdemokratija smerkia bet kurį samokslą visviena iš kur jis būtų ruošiamas — ar iš kairės ar iš dešinės ir visviena prieš ką jis būtų ruošiamas — ar prieš juodąją ar prieš raudonąją despotiją. Socialdemokratija ir diktatūriškai nesikėsina į bet kokią nuosavybę, o jei daro, tai daro su visos šalies gyvenimo daugumos pritarimu. Pritarimu ištikimais tokio nusavinimo tikslingumu, raudingumu, kad nusavinimą kuri nors ūkio šaka duos gyventojams, kartu ir valstybei daugiau naudos negu duoda ta ūkio šaka privačiai tvarkoma vieno ar kelių savininkų.

Dabar kalbėti apie nuosavybės šventenybę, jos neliečiamumą yra jau juokinga ir daug ką užgaulinga. Štai keli pavyzdžiai iš Lietuvos valstybės gyvenimo.

Kas Lietuvoj vykde nusavinimą?

Kieno balsais Lietuvos Steigiamame seime buvo nusavinti geležinkeliai, paštas, miškai, ežerai, dalinai žemė? Kieno nutarimais buvo įsteigti valdžios akcijomis paremti mišri bankai: Lietuvos, Zemės, šalia veikiančių brolių Vailokaičių ir kt. bankų? Kodėl ne jam buvo anų dviejų bankų veikimas perduotas? O kur dar mišrios bendrovės, valstybės akcijomis paremtos, — Maisto, Cukraus? O ką veikė ir darė visas Lietuvoje kooperatinis judėjimas? Ar jis nesiraušė po privačios šventos nuosavybės pagrindais? O savivaldybių statomos elektros įėjainės ir kitos ar skatino privačią nuosavybę?

Prisiminkime, kad Steigiamame seime jo narių daugumą sudarė krikščionys demokratai, neabejotini katalikai, Romos katalikų bažnyčios rėmėjai... Deja, jie "nusikalto" privačios nuosavybės šventumui, jos neliečiamumui!

Tie politikai ne "šventinybės" akimis pažvelgė į gyvenimą, bet panūdė, susivokė, kas kraštui daugiau gali duoti naudos, kas šalies žmonių gerbūvį labiau sustiprins.

Taigi, tikslingumas ir naudingumas nulėmė ir kartu pažeidė "šventosios nuosavybės" pradus ir pagrindus.

Tai buvo protingas ryžtas, drąsus veiksmas, kurio pavyzdžių pasekė ir seka dar ir dabar kitos valstybės.

Ir keista, nesuprantama, kaip dabar atsiranda dar tokių, kurie rašo apie privačios nuosavybės neliečiamumą ir ruošia socialdemokratams pakasynas vien tik todėl, kad jie esą privačios nuosavybės nepalaužiami ir užsispyrusieji priešai.

O ana Prancūzijoje socialkatalikai ir socialistai linksta susitarti veikti ateityje bendrai, kad išgalėtų naujai konstitucijai, pro jos plyšius nepalaužti ir neišgalėtų "privatūs šventosios nuosavybės" šalininkai ir neatgaivintų buvusį, įvairiomis varšomis pasireikškusį Vidurio Europoje nacizmą. Anot jų, Prancūzija tuomet tikrai susmuktų ar atsidurtų Rytų pabaisos nasruose, kur socialdemokratai visi sunaikinti, palaidoti, bet jų dvasia gyva nesugauzama revizionizme. J. Vlks

Kas savaitė

Mūsų lakūnai

17 Amerikos lakūnų kur tai dingo rugsėjo 2 d. Sovietų Armenijoje. Vėliau rusai grąžino Amerikai 6 laivonus, bet kur dingo kiti 11 lakūnų? Apie juos rusai sakosi nieko nežina.

Taip rusai pasakoja jau pusę metų. Pasakoja pasakas, per akis meluoja ir dar protestuoja.

Dabar Amerikos vyriausybė paskelbė negincijamus dokumentus, kad rusai Amerikos beginklį transporto lėktuvą nušovė. Užkarduoti rusų lakūnų pasikėlimai laike užpuolimo ant lėktuvo nepalieka jokios abejonės, kad rusai sąmoningai nušovė paklydusį, ar rusų tyčia paklaidintą beginklį lėktuvą.

Abejonės nėra, kad rusai atliko šlykščią žmogžudystę ir dabar tos žmogžudystės pėdsakus siepia. Slepia, meluoja per akis ir dargi protestuoja! Su tokiais tais Rusijos valdovais reikia turėti reikalą. Su jais reikia tartis dėl nusiginklavimo, dėl jų iškeltos Berlyno ginčo ir kitų reikalų...

Turint reikalą su tokiais žmonėmis, aišku, pasitikėjimo reikalas yra liūdnoj padėtyje, o atvažiuojęs čia Mirkojanas įkalbinėjo, kad "pasitikėjimas reikalingas"...

Linkolno dienos

Po visą kraštą plačiai buvo paminėta prezidento A. Linkolno atmintis jo 150 metų gimimo sukaktuvių proga. Jungtiniame kongrese posėdyje prezidentą kankinį paminėjo poetas istorikas Carl Sandburg. Jis tarp kitko perskaitė ištrauką iš vieno Linkolno laiško, rašyto 1855 metais jo draugui Joshua F. Speed. Tame laiške Linkolnas sakė:

"Mūsų degeneracijos progresas atrodo itin greitas. Kaip tauta mes pradėjome skelbdami, kad 'visi' žmonės yra lygūs išskyrus negerus". O kai Know-Nothing gaus kontrolę, tada skaitysime, kad 'visi' žmonės yra lygūs išskyrus negerus, svetimsalūs ir katalikus". Kai prie to prieis, aš jau geriau emigruosiu į kokį nors kraštą, kur žmonės nesideda myli laisvę."

"Know-Nothing" buvo juodnugarių reakcinių judėjimas viduryje 19-ojo amžiaus. Dabar jie vadinasi kitaip, bet jų giminė ir dabar dar nėra išnykusi, tik jie dedasi dabar "viską žiną".

Kelioms savaitėms...

Valstybės sekretorius John Foster Dulles, kai tik grįžo iš Europos, tuoj paskelbė, kad jis kelioms savaitėms turi trauktis iš savo pareigų dėl ligos. Jis jau iš antro karto turėjo atsigulti į ligoninę ir šį kartą turi trukti operaciją. Kadangi jo amžius jau 70 metų, tai girdėti spėliojimų, ar jis begalės eiti savo pareigas.

Tiesa, nei pats valstybės sekretorius, nei prezidentas neabejoja, kad pertrauka pareigose bus tik laikina, kelių savaičių. Bet su liga, kaip ir su mirčia nieks negali padaryti sutarties, todėl spėliojimai apie galimus John Foster Dulles į pėdinius nesiliauja.

Dabar kai liga gal tik

laikinai sutrukdė valstybės sekretoriui eiti jo pareigas, ir jo kritikai pripažįsta didelę John Foster Dulles energiją, išvermingumą ir bendrai imant, teisingą rusiškąjo imperializmo vertinimą.

Šios eilutės jau buvo parašytos, kai sužinota, jog valstybės sekretorius serga vėžio liga. Jo gyvybė nesanti pavojuje, bet ir apie greitą pagijimą netenka galvoti. Todėl prezidentas, kiek anksčiau ar vėliau, turės pasidaryti kito užsienių politikos vadovo. Galimas dailtas, kad John Foster Dulles, nežiūrint savo ligos galės būti prezidento patarėju užsienių politikos klausimuose, bet atkingai tai politikai vadovauti sveikata jam vargu beles.

Kipro skauduly

Kelis metus Kipro saloje ejo neramumai, teroras, graikų priešinimasis anglams. Kova pareikalavo nemažai aukų ir atrodė, kad tos salos likimas yra neišsprendžiamas, nes dėl salos likimo reikė skirtingas pažiūras Turkija ir Graikija.

Pereitą savaitę turkų ir graikų vyriausybės susitarė. Jos sutiko, kad Kipro sala turėtų gauti nepriklausomybę, mažumos turkų gyvenimoje teisės ten turėtų būti apsaugotos ir pati sala neturėtų niekada gresti Turkijos saugumui, o anglai galėtų ir toliau toje saloje turėti savo kariškas bazes ir tuo pasitarnauti visiems NATO kariškos sąjungos nariams.

Dabar maždaug toks sprendimas aptariamas su Anglija ir, jei derybos eis sklandžiai, neišsprendžiamas klausimas bus išspręstas. Vienas skauduly Vakarų pasauly bus mažiau.

MacMillan Maskvon

I Maskvą pasisvečiuoti pas rusus vyksta Anglijos ministerių pirmininkas MacMillan. Jis "revizituoja" rusus už savo laiku garsų Bulgarijos ir Chruščiovo lankymąsi Anglijoje.

Kelonė į Maskvą bus ne tik vaisės, bet ir žvejojimo ekspedicija. Anglų manymu, svarbu iš pirmųjų lūpų patirti, ko rusai nori bergalyne ir Vokietijoje ir Galgalima su jais susikalbėti be triukšmo ir viešo burnojimosi. Anglai gyviau kaip amerikiečiai prisimena vokiečių jiems padarytą žalą ir nėra linkę visų vokiškų baisenybių skirti tik hitlerizmui. Jei hitlerizmas šelo ir siautė, tai per daug pigu yra sakyti, kad tai tik dėl netikuso Vokietijos režimo. Buvo šis tas daugiau, negu tik hitlerinis režimas ir anglai supranta kai kurių Europos tautų baiminimąsi dėl būsimų vokiečių apetitų ir jų keršto.

Argi negalima su buvusiais sąjungininkais, tegu ir virstanciais priešais, pasikalbėti apie taikos sąlygų surašymą buvusiam priešui, tegu ir virstančiam dabar sąjungininku?

Kas iš to pasikalbėjimo išeis, tai jau kitas dalykas. Greičiausiai nieko neišeis, bet kodėl nepabandyti, juo labiau, kad toks pasikalbėjimas gali būti naudingas ir vidaus politikoj, rinkimų

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS ŠKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

KANADOS NAUJENOS

TORONTO, ONT.

Mirė Jonas Mankus

Sausio 28 d. Oakvilles ligoninėje, sulaukęs 75 metų amžiaus mirė nuo širdies priepuolio J. Mankus. Pirmą širdies smūgį velionis gavo prieš 7 ar 8 metus Toronte, bet ilgokai išgulėjęs Šv. Juozapo ligoninėje ir pailšęs namuose žmonos levo priežiūroje, jis tada pasitaikė ir vėl galėjo dirbti siuvykloje prosytoju (presser). Iš darbo pasitraukė ir ramiam gyvenimui persikėlė į Oakvilles ramu miestelį netoli Toronto. Netrukus čia pasikartoję antras priepuolis, kuris pralėdavo velionio kairiąją pusę ir kalbą. Po visų pastangų lyg ir buvo pasitaisęs, protarpiais galėdavo porą žodžių pasakyti. Po poros metų jis gavo plaučių uždegimą, nvežus ligoninėn pasikartoję trečias širdies priepuolis, kurio velionis nebeišlaikė. 1 1/2 metų

Velionį Joną Mankų pažinojau per 20 metų. Prieš 20 metų pirmą kartą jį susitikau Toronto lietuvių socialdemokratų kuopos susirinkime, kuris buvo draugų Frenzelių namuose. Tada jau velionis buvo socialdemokratų kuopos narys. Man įstojus į Toronto socialdemokratų kuopą nariu, su velioniu Jonu artimai susidraugavome, nes mus rišo ateities geresnio gyvenimo idėja, ir to tikslo vedami kartu dirbome, pasisekimais džiaugėmės, nepasisekimais sielodavomės. Tokiais idėjos ir asmeniniais gerais draugais buvome iki jo mirties. Velionis Jonas socialdemokratų kuopoje nesiveržė į vadovybę, bet savo organizacija rūpinosi. Buvo iki mirties jos nariu, reguliariai lankydavo kuopos susirinkimus, mokėdavo nario mokesčių, įnešdavo sumanymų, dalyvaudavo diskusijose, visais klausimais turėdavo savo nuomonę ir jos laikydavosi, kol velioniu buvo irodoma, kad jis klysta, pasiduodavo drausmei, jei tokia buvo reikalinga. Kurį laiką velionis buvo Toronto socialdemokratų kuopos vicepirmininku, o vėliau ir pirmininku apie 1 1/2 metų.

Velionis Jonas didelių mokslų neturėjo, bet buvo gerai išsilavinęs, nes mėgdavo knygą, laikraščius. Pirmoje eilėje pažangią

spaudą: "Naujienas", "Keleivį", "Darbą". Velionis skaitė ir prenumeravo ir kitokią spaudą. Velioniu išprusti padėjo ir lietuvių socialdemokratinis sąjūdis, kuris anuo metu vadovavo Lietuvoje ir išeivijoje Lietuvos išlaisvinimui iš Rusijos carų jungo. Kai Lietuva buvo, anot prof. St. Kairio, būdo lietuviai ir išsiblaškė užsieniuose. Velionis tais laikais gyveno Amerikoje, rodos, Philadelphiaj, į tą sąjūdį įsitraukė, dirbo ir mokėsi.

Velionis Jonas buvo laisvų pažiūrų žmogus, mokėjo gyventi be bažnyčios ir kunigų ir tas neklūdė jam sugyventi su žmonėmis, turėti draugų ir būti geru, kultūringu lietuviu. Karui pasibaigus, privažiavus tūkstančiams naujų ateivių į Toronto, daugeliui be kalbos, be pažįstamų, be giminių, daugeliui ir be darbo, velionio namuose šimtai gavo prieglaudą, vaikes, sutartis sulaužiusiems sutvaikytą dokumentai, darbo neturintiems surastas darbas ir suteikta kitokia pagalba. Dešimtis metų velionis, kaip pasakytum, paskutiniomis dvejais metais sergant, jų mažą dalį telankė velionis, mažą dalį teparodė širdies, suraminimo ir paguodos, kada velioniu Jonui tai buvo labai reikalinga. Tokia gyvenimo ironija tiems, kurie rūpinasi kitais.

Kaip minėjau, velionis buvo laisvų pažiūrų, kitais žodžiais sakant — laisvamaniš, bet paskutiniomis metais ar dvejais, "susitaikė" su Dievu. Kodėl velionis "susitaikė", arba kas jį "sugėrė" draugais buvome iki jo mirties. Velionis Jonas socialdemokratų kuopoje nesiveržė į vadovybę, bet savo organizacija rūpinosi. Buvo iki mirties jos nariu, reguliariai lankydavo kuopos susirinkimus, mokėdavo nario mokesčių, įnešdavo sumanymų, dalyvaudavo diskusijose, visais klausimais turėdavo savo nuomonę ir jos laikydavosi, kol velioniu buvo irodoma, kad jis klysta, pasiduodavo drausmei, jei tokia buvo reikalinga. Kurį laiką velionis buvo Toronto socialdemokratų kuopos vicepirmininku, o vėliau ir pirmininku apie 1 1/2 metų.

Velionis Jonas didelių mokslų neturėjo, bet buvo gerai išsilavinęs, nes mėgdavo knygą, laikraščius. Pirmoje eilėje pažangią

lei, (dėl ligos negalėjo dalyvauti laidotuvsė) gimėnėms ir velionio draugams reiškiau gilią užuojautą.

Draugas.

PATERSON, N. Y.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas čia bus sekmadienį, vasario 22 d., 3 val. p. p. Lietuvių Klubo salėje, 62 Lafayette St. Programoje bus Kaz. Barzduko paskaita, I. Stankūnaitės solo dainos, Kl. Pralėikos — akordeonas, bus deklamacijų, tautinių šokių

J. J.

NORWOOD, MASS.

Vasario mėn. 22 d., sekir kt. Laukiama ir miesto madienį Norwoodo ALRK majoro žodžio. Komitetui Federacijos 10 sk. ir Alto

sk. rengia bendrą Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 41 m. sukakties, vasario 16-tos, minėjimą.

Programa:

9 val. ryto iškilmingos pamaldos lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. 3:30 val. po pietų prakalbos ir meninė dalis pobažnytinėje salėje. Kalbės dr. Br. Kalvaitis iš Bostono.

Meninę dalį atliks vietos lietuvių jaunimas, parap. vienuolių vadovaujamas, Norwoodo skautės ir muz. V. Kamantausko vadovaujamas duetas.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

CONNECTICUT KLONIUOSE

MANCHESTER, CONN.

Priviso daug niekų

Čia gyvenu 43 metus, bet visokių išdykelių, niekų tiek niekados nebuvo. Išlaizimui į namus, į krautus, žmonių užpildinėjimui dabar dažnas reiškinys. Jų auka tapau ir aš.

Sausio 6 d. 9 val. man einant iš darbo netoli mano gyvenamojo namo du jauni vyrukai iš pasakų užpuolė mane, sumušė, apspardė ir, gatvėje palikę, pabėgo.

Laimė, kad vakaras buvo šaltas ir todėl aš buvau stovais drabužiais apvilkęs ir

galėjau lengviau jų smūgius kęsti.

Atsipeikėjęs pasiekiau namus. Tuoj buvo pašauktas gydytojas ir policija. Policija ir dabar tebeieško tų niekų. Aš dar ir šiandien tebejauci mušimo pasekas.

Aš ir mano žmona širdingai dėkojame visiems draugams, kaimynams ir pažįstamiems, kurie mane aplankė ar telefonu teiravosi apie mano sveikatą ir reiškė užuojautą. Ačiū visiems.

Antanas ir Julija Birettai

WATERBURY, CONN.

Spaudos paroda

Waterburio Lietuvių Bendruomenėi talkinant, vietos knygyno Spauda pastangomis kovo 1 dieną Nemuno klubo salėj (48 Green St.) ruošia pokarinio laikotarpio emigracijoje išleisčių lietuviškų knygų ir periodinės spaudos parodą.

Paroda užtruks visą dieną, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Jos metu 6 val. vakare literatūrinė popietė su rašytojo Alb. Baranausko paskaita ir dailiojo žodžio programa, kurią atliks dramos studentai — aktorai.

Meniniam apipavidalinimui talkins ir pritaikintą dekoraciją ruošia dail. Kazys Jatuzis.

Parodos metu veiks tai progai įrengtas lietuviškais motyvais puoštas spaudos kioskas, kur norintieji galės įsigyti knygų ar kitų leidinių rūpintomis kainomis. Parodon įėjimas nemokamas.

Tikimasi gausaus visuomenės susidomėjimo.

V. A. V.

ROCKFORD, ILL.

Minėsime Vasario 16-ją

Nepriklausomybės šventę minėsime vasario 22 d. Iš ryto 8:30 val. bus pamaldos norintiems šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 2:30 val. popiet. Kultūros Draugijos didžiojo salėj bus iškilmingas minėjimas, kuriame kalbės dr. J. Adomavičius iš Chicago.

Meninę dalį atliks L. Jaroško vadovaujamas vyrų choras ir J. Bubelio vadovaujamas tautinių šokių sambūris.

Po minėjimo šokiai, veiks baras ir t. t.

Visi kviečiami dalyvauti mūsų tautos svarbios dienos minėjime.

Perkūns

KREIPIMASIS DEL "ZYGIO"

1938 m. gruodžio pradžioje Klaipėdoje buvo išleistas laikraštis "ZYGIS" — pirmasis ir vienintelis numeris.

Jei kas jį turėtų, labai prašau man perteikti, paskolinti ar painformuoti reikalingiems išrašams gauti.

Su pagarba J. Audėnas
252 Cleveland Street
Brooklyn 8, New York

Pakalbinkime draugus ir balsynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams 34.

GAS heats water
3 times faster...
25% cheaper

than any other fully automatic method!

Permaglas
AUTOMATIC GAS WATER HEATER
30 GALLON SIZE

As little as
\$1.49 per week

Glass-lined tank — longer life
Full 10-year guarantee

Boston Gas Co. OR YOUR MASTER PLUMBER

100 ARLINGTON STREET, BOSTON
JAmica 4-6000

FAST GAS... You'll get all the hot water you need as fast as you need it... for bathroom, kitchen, and laundry... with a speedy, automatic Gas Water Heater.

EFFICIENT GAS... Eliminates oversized tank. Only modern Gas hot water keeps up with repeat load operation of your automatic washer. No wait, no waste—because Gas "recovers" so fast and is 24 hours dependable.

ECONOMICAL GAS... 25% cheaper than any other fully automatic method. You don't need to waste space or money keeping a large supply of water hot... Gas heats water as fast as you want it.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant patįūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Ispūdžiai iš Kalifornijos: Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes: Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos: Mirties klonis: Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis: Ispūdžiai iš Meksikos; Fullų kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus nesęsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai: Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme: žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsiskiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Kolchozai iškerdžia
prieauglį

Komunistų partijos pir-
masis sekretorius A. Snieč-
kus, partijos XI-me suvaži-
avime kalbėdamas apie žė-
mės ūkį, rado vis tas pačias
bėdas: niekaip nepakyla iki
siekiamo lygio grūdų ir gy-
vulininkystės produktų ga-
myba. Ir kaip pakils, jei a-
not paties Sniečkaus 1958
m. buvo paskersta daugiau
kaip 50% veršelių ir prie-
auglių iki 1 metų. Šių ir
žagarės rajonų kolchozuose
net 60-70% pereinusių me-
tų prieauglio buvo pasker-
ta. Tuo tarpu, kaip kasdien-
rinėje propagandoje kalba-
ma vis apie padidėjimus,
Sniečkus dėl padėties kai
kuriuose rajonuose štai ką
pasakė: "Per pastaruosius
metus Sedos, Kelmės, Ro-
kiškio, Kupiškio, Veisiejų ir
eilės kitų rajonų kolūkio-
se žymiai sumažėjo
jo veršelių ir telyčių skai-
čius". Tik kai kur karvių
skaičius padidėjęs neži-
miai. Kodėl kolchozai prie-
auglį skerdti prieš laiką,
atrodo aišku: Neturi pakan-
kamai pašarų gyvulius išlai-
kyti, o antra, stengiasi iš-
pildyti uždėtas mėsos pris-
tatymo prievoles. Tarpe
priemonių padidinti kolcho-
zų galvijų skaičių, minima
ir šioji, tiesa nebe nauja
priemonė: Supirkti iš kol-
chozinių privatių tvartų
karves-telyčias. "Jei kol-
ūkis neturi pakankamai pa-
talpų, tai telyčias reikia au-
ginti pas kolūkiečius, du-
dant jiems pašarų". Snieč-
kus, turbūt, ir pats nepaste-
bėjo, kad skelbdamas tokį
kolchozinių karvių skai-
čiaus didinimo būdą, išrašė
tikrą kolchozinių sistemų
bankroto paliudijimą: Kol-
chozai nepajėgia patys nei
telyčių užsiauginti, nei joms
tvartų pastatyti, reikia pra-
šyti vargšo kolchozininko
tvarto kertelės.

Nesibaigianti skundų gie-
smė ir dėl žemės ūkio pro-
duktų nepaprastai aukstos
savikainos. Anot Sniečkaus,
Centrinės statistikos valdy-
bos pateiktais duomenimis
už 1957 metus pieno cen-
terio (100 kg) savikaina
viename kolchoze sudarė
109 rublių, o kitame 179 ru-
blus, jautienos pagami-
mas viename kolchoze 605
rublius centneriui, kitame
1.134 rublius. Dar stambes-
ni skirtumai kaulienos ga-
myboje. Viename kolchoze
923 rb., kitame 2.588 rb. (!)
Iš kitų duomenų pažyme-
tina, kad "kolūkių elektri-
fikavimo tempai smarkiai
atsilieka". Ligi šiol esą e-
lektrifikuota tik 20% visų
kolchozų. Septynmečio pla-
nas numatė elektrifikuoti
visus kolchozus.

"Tarybinių" (sovchozi-
nų) ūkių skaičius nuo 1953
metų padidėjęs nuo 72 iki
117, o jų žemės plotas nuo
204.000 ha iki 451.000 hek-
tarų. Tai vis vaisiai sovieti-
nų pastangų Lietuvos kol-
chozų ūkių ir žemės pama-
žų perversi į sovchozinių ū-
kių sistemą. Tačiau, kaip iš
Sniečkaus pasakojimų ma-
tyti, sovchoziniai ūkiai kai
kuriais atžvilgiais dar "blo-
gai tvarkomi", "mažai išau-
gina labai produktyvių gy-
vulių... Veislinių sėklų
gamyba tarybiniuose ūkiuose
taip pat yra silpna".

Kolchozininkų perkėli-
mas iš vienių vyksta į po-
kariuosius metus ir po-
kariuosius metus

metus pastatyta kolūkių gy-
venvietėse ir perkelta iš
vienkiemio 10.000 gyvena-
mųjų namų, o tai sudaro iš
viso tik 3,6% bendro vien-
kiemio skaičiaus", pasakė
Sniečkus.

Bus "rinkimai"

Kovo 15 d. bus "renka-
mi" aukščiausios tarybos ir
vietinių tarybų (rajonų,
miestų, apylinkių, gyvenvie-
čių) rariai. Rinkikams bus
duota pasirinkti tiek kan-
didatų, kiek jų reikia iš-
rinkti. Todėl jau prieš rinki-
mus galima žinoti, kas bus
išrinktas. O komunistai sa-
vo rinkimus vadina demo-
kратиškiausiais, t o b u liau-
siais.

Esą 91,000 pensininkų

Komunistų duotomis ži-
niomis, 1958 metais buvo
91,000 pensininkų.
1963 metais esą numato-
ma mėnesines senatvės pen-
sijas padidinti nuo 300 iki
400 rublių miestuose ir nuo
255 rublių iki 300 rublių
kaime, o dar po 3 metų
miestuose jos busiančios
padidintos iki 450-500 ru-
blių.

Girtauja, ištirkauja

Net komunistų partijos
suvažiavime daug kalbėta
apie girtavimą ir chuliga-
nizmą. Partijos bosas A.
Sniečkus pareiškė, kad
mes negailestingai kovo-
sime prieš tokias praeities
atgyvenas".

Kad buvo girtuokliaujan-
čių ir praėity, niekas negin-
cys, bet kodėl komunistina-
me "rojuje" daug daugiau
girtuokliaujama. Tas rei-
škia, kad to priežastys glūdi
dabartyje.

Autobusai Kaune

Kaune esą 120 autobusu.
Numatoma atidaryti naujas
linijas iš miesto centro į
statybas Noreikiškiuose
(greta Maisto), į Palemo-
nų ir kitur.

Vis bėda su tais nacionalis-
tais, revizionistais

A. Sniečkus partijos su-
važiavime ilgai kalbėjo a-
pie kovą su "nacionalisti-
nėmis nuotaikomis".

"Kai kuriuose darbo žmo-
nių sluokniuose, ypač in-
tegentijos tarpe, vis dar
pasireiškia tendencijos iš-
pūsti nacionalinių ypatu-
mų reikšmę, o tai savo
užuot skatina nacionalinio
atsiribojimo reiškinį. Šias
žalingas komunizmo staty-
cai bei tautų draugystės ug-
dymui tendencijas aktyviai
stengiasi skatinti lietuviškų
jų buržuazinių nacionalistų
atplaisos, ypač užsienyje".
"Ideologinės diversijos
centrai yra imperialistinių
sluoginių išlaikomos nacio-
nalistinės organizacijos, ku-
rių daro daug pastangų
vystyti priešišką veiklą".

A. Sniečkus ragina grei-
čiau kovoti su jais, nes
"kiekviena, kad ir mažiaus-
ia nuolaida buržuazinei i-
deologijai stiprina buržu-
azinio nacionalizmo, revizi-
onizmo poziciją".

Pasak A. Sniečkaus ypač
veiksminga "priemonė ko-
voti su buržuazinio nacio-
nalizmo liekanomis yra tas
darbas, kuris pastaroju me-
tu plačiai vystomas daug-
elyje partinių organizacijų,
ašikinant nacionalistų kon-
krečius nusikaltimus hitleri-
nės okupacijos metais ir po-
kariuosius metus"

Kuklusis sukaktyvininkas

J. KAMINSKAS

Šių metų sausio mėn. 18
dieną Jonas Pakalka gimė
niur ir artimųjų draugų šil-
toje aplinkoje Brooklyn-
e, minėjo savo amžiaus 65
metų sukaktį. Iš jo ramaus
veido, iš jo jaunuoliškos lai-
kysenos ir gyvo reagavimo
į dienos ir nediens įvykius
buvo negreitas patikėti,
kad draugui Jonui Pakalkai
jau tiek metų, ir kad jo ei-
tas gyvenimo kelias nebuvo
rožėmis klotas.

Jonas Pakalka mūsų ve-
teranų tarpe yra "antros"
laidos žmogus, bet taip pat
kaip ir kiti gyvenę mūsų
tautai nepaprastai įvykiams
turtinę laikotarpį. Gimęs
1894 metų sausio mėn. 18
dieną Kudirkos Naumiesty-
je tėvų proletarų šeimoje,
vaiku matė tėvus skaitant
draudžiamus, čia pat per
Prūsų sieną atgabenamus
raštus. Vienuolikos metų
paaugliu klausėsi, kaip Pi-
jus Grigaitis, mitynguo-
mas Naumiestyje, "plūdo"
visų nekenčiamą caro vald-
žią ir skatino lietuvišką
Suvalkią vyti ją laukian-
Tie audringieji 1905-6 me-
tai padiegė jautrioje, žva-
ngioje Jonuko sieloje naują
sėklą, jau brandusias me-
tais išaugusią samoninę,
nuoseklų ir griežtą priei-
gumą tiek esamai politinei,
tiek ir socialinei savojo
krašto būsenai.

Jonas Pakalka dar vaiku
pradėjo eiti kieta gyvenimo
mokyklą. Beveik nematyda-
mas mokyklos, mokėsi "iš
savęs" ir kur tik nutūkda-
mas. Visuomet rado atlieka-
mo tam laikui ir, skaityd-
mas, įdėmiai stebėdamas a-
plinkos gyvenimą, brendo
ankščiau savo metų. Pirm-
sis pasaulinis karas aptiko
Joną jau jaunuoliu. Puolan-
čiomis ir grįžtančiomis ban-
gomis nusisaukdamas ir gim-
tąjį Jono K. Naumiestį, ka-
ras kartu su kitais 1915 me-
tų rudenį nublokė ir jį į to-
limą Rusiją. Pirmuosius tre-
jų metų, dirbdamas
tremtinių šelpimo, globoji-
mo ir mokymo darbu, Jonas
Pakalka išbuvo Rybinske.
Sekančiais metais jau per-
sikėlė į Petrogradą ir, visą
laiką dirbdamas Centro Ko-
miteto lietuviams tremti-
niams globoti įstaigoje, iš-

Daug kas pradžios darbe
kliuvo, ir pirmoji kooper-
tyvo veiklos metai buvo
skurdūs. 1921 metais į "Pa-
ramos" darbą įjungė Jo-
nas Pakalka ir jos vadovy-
bėje, kaip "Paramos" val-
dybos pirmininkas, pasiliko
iki pats pasitraukdamas iš
Lietuvos 1944 metais. Per
23 metus Jonas Pakalka su-
kūrė iš "Paramos" gal vie-
nintelį Lietuvoje savo pajė-
gumų, augšto kooperatinio
lygio ir užsimojimo preky-
binį vienetą.

Pradėdamas su pora krau-
tavių, "Parama" savo veik-
los gale jų turėjo Kaune a-
pie 60. Visos jos krautuvės
buvo maisto krautuvės ir tik
viena jų buvo galanterijos
krautuvė. Pavyzdingos savo
technišku įrengimu, tarnau-
tojų išmokalimu, prekių
kokybe ir kainomis, planin-
gai išdėstytos po visą mies-
tą, "Paramos" krautuvės
nustatinėjo Kaunui produk-
tų kainas, kėlė mūsų preky-
bos kultūrą ir vertę priva-
čias prekybos įmones "tem-
tis". Kartu su "Pieno-
centru" ir "Maisto" krau-
tuvėmis "Parama" daug pa-
darė Kauno prekybos "su-
europinimui". "Paramos"
galanterijos krautuvė, aprū-
pinama moderniomis ir
augstos kokybės prekėmis,
nustatinėjo Kaune madas.

Kai 1939 metais katastro-
fiškai žuvo lenkų armija
kovoje su vokiečiais ir bu-
vo Sovietų pribagta, išba-
dėjęs Vilnius vėl atiteko
Lietuvai. Reikėjo jį maitin-
ti, ir kaip tik čia "Parama"
parodė, ką ji gali. Labai
trumpu laiku jos instrukto-
riai organizavo Vilniuje
"Rūtos" kooperatyvo krau-
tavių tinklą, padėjo gražiai
jais įrengti, kartu su "Pieno-
centru" ir "Maistu" jas a-
prūpino prekėmis, pamokė
personālą išvystyti tokį dar-
bo tempą, kad krautavių
pagėjumui ir tarnautojų iš-
tverme buvo nustebinti vil-
niečiai, ir to kooperatyvo
dėka pradėjo tikėti Lietu-
vos ūkišku pajėgumu ir įgy-
ti jai pirmųjų simpatijų.

1930 metais "Parama"
Jono Pakalkos iniciatyva
pastatydino Kaune pirmąją
Lietuvoje ir visame Pabalt-
yje sumechanintą duonos ke-
pyklą, maitinusią pusę Kau-
no ir didžiąją dalį mūsų ka-
riuomenės. Jonas Pakalka
— kooperatininkas netilpo
visas "Paramoje". Jo inicia-
tyvos ir dalyvavimo buvo,
kai buvo organizuojamas
Kooperacijos bankas, Dru-
dimo Sąjunga, kuriami
"Pienocentras", "Lietūkis",
"Maistas".

Nepamiršdamas visuome-
ninio darbo ir kitose srity-
se, jautrus menai, gyvai se-
kęs tautos kultūrinį gyven-
imą, Jonas Pakalka "namie"
jautėsi tik kooperacijos dar-
be, parodęs jame nepaprast-
jų sugebėjimų, plačios ini-
ciatyvos ir mokyjimo dirbti.

Kartu su tūkstančiais ki-
tų lietuvių gyvenęs tremties
metus Vokietijoje, Jonas
Pakalka 1949 metais atvy-
ko į Amerikos Jungtines
Valstijas gavo darbą, bet
namie per ilgus metus jau-
gė visuomeninį darbą, su-
kaktyvininkas nemoko ir čia
tenkintis vien savo ir še-
imos reikalais. Jis ir čia vi-
sur, kur visuomeniniam rei-
kalui reikia nepasigailėti
darbo, laiko, dažnai ir pini-
go. J. Pakalka yra veiklus
Lietuvių Socialdemokratų
Sąjungos narys, dalyvauda-
mas organizacijos vadovu-
janciam organe. Pri-
klausdamas Lietuvos So-

CASTRO KREIPIASI Į DARBININKUS

Kubos vadas Castro, nuvertęs diktatorių Batistą, šau-
kia darbininkų pagalbą: turėti kantrybės ir suprasti
kiasi darbininkų pagalbą: turėti kantrybės ir suprasti
bendrų krašto reikalus, nes be to nebus galima demo-
kratijai įsistiprinti.

AMERIKA NEPAMIRŠO NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS

Valstybės sekretorius
Lietuvos, Latvijos ir Estijos
jo siūsti savo kariuomenę į
nepriklausomybės paskelbi-
mo 41 metų sukakties pro-
ga paskelbė šitokią pareiški-
mą:
Siemet minime keturias-
dešimt pirmas Lietuvos, La-
tvijos ir Estijos nepriklau-
somybės paskelbimo meti-
nes. Šia proga pravartu lais-
vajam pasauliui priminti
procesą, kaip žingsnis po
žingsnio Pabaltijo tautų ne-
priklaušomybė buvo su-
griauta po jų laisvės ir pa-
žangos dviejų dešimtmečių.

Sutartyse su Lietuva, Lat-
vija ir Estija, pasirašytose
1920 metais, Sovietų Rusija
pareiškė atsisakanti nuo vi-
sų suverenumo teisių į tuos
tris kraštus. Toki pat parei-
škimai buvo ir kituose susita-
rimuose, pasirašytuose per
du dešimtmečius. Paskuti-
nės sutartys buvo tarpusa-
vio pagalbos sutartys, pasi-
rašytos Sovietam primigti-
nai reikalaujant 1939 rug-
sėjyje ir spalįje. Šitos su-
tartys įgalino Sovietų įgulas
Baltijos valstybėse. Sovietų
užsienio reikalų ministeris
iškilmingai užtikrino, kad
tos sutartys yra nekaltos ap-
saugos pobūdžio, įparei-
sdamas, jog jos įsakiama pa-
žymi Pabaltijo valstybių su-
verenumo neliečiamybę. Ta-
čiau prieš šiuos sutarčių galu-
tiną paruošimą Sovietų
Sąjunga jau pasirašė slap-
tus protokolus su nacine
Vokietija, kuri pripažino
Pabaltijo valstybes priklaus-
ant sovietinės įtakos sri-
čiai. Tuoju po tarpusavio
pagalbos sutarčių pasirašy-

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

"Keleivio" kalendorius 1959 metams jau atspausdin-
tas ir siunčiamas. Jame yra 96 puslapiai visokių pa-
siskaitymų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų,
straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis.
Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių tuoj pat, nie-
ko nelaikiant. Jis bus pasiųstas, kaip tik gausime užsaky-
mą.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius
kaina vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Už-
sakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

(Nukelta į 7-ą pusl.)

VISUOMENĖS MOKSLŲ MENO
IR LITERATūros ŽURNALAS

darbas

Kritiškai stebi mūsų išei-tijos, Lietuvos ir
viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvius,
provinciškai tradiciją DARBAS stato hu-
manistines vertybes ir kūrybiškai šviežią
žodį.

Ilustruotas, trimėnesio kultūros žurnalo DARBAS me-
tms kainuoja \$3, studentams \$2; atskiras numeris \$1.
Administratoriaus adresas: DARBAS, c/o V. Gervickas,
86-03 76 St., Woodhaven 21, N. Y.

Vietinės Žinios

THE COMMONWEALTH OF MASSACHUSETTS

By His Excellency
FOSTER FURCOLO
Governor
A PROCLAMATION

Americans of Lithuanian descent and those of Lithuanian lineage thought the free world on Monday, February 16, will observe the forty-first anniversary of the independence of Lithuania. They will pay tribute, as well, to their brethren and kin who cannot speak for themselves in their enslaved homeland in their yearnings for liberation.

They will bring into focus the plight of a Baltic country whose language is believed to be the oldest of the living languages, whose people once lived proudly under the banners of freedom and liberty, and whose existence now is stifled by Soviet rule and oppression.

In our course of its long history, Lithuania has experienced times of grandeur and times of misery. A milestone in her achievements occurred on February 16, 1918, when she threw off more than a century of domination by czarist Russia and adopted a Declaration reaffirming her position as an independent democratic nation.

Lithuania went on to flourish in progress and world prestige, and continued in ascendancy until June, 1940, when Soviet troops, seizing upon the opportunities created by international crises, reentered the country and started its downfall and suppression as a political entity.

In America — certainly in Massachusetts as in other States — we join with all Lithuanians on February 16 in support of their activities to provide hope for those in Lithuania, in recognition of their work to bring about a rebirth of freedom in Lithuania, and in prayer that the Republic of Lithuania will again rise to its rightful place among the nations of the world.

NOW, therefore, I, FOSTER FURCOLO, Governor of the Commonwealth of Massachusetts, do hereby proclaim February 16, 1959, as

REPUBLIC OF LITHUANIA DAY

and commend the observance of this occasion to all citizens of our State.

GIVEN at the Executive Chamber in Boston, this twelfth day of February, in the year of our Lord one thousand nine hundred and fifty-nine, and of the Independence of the United States of America, the one hundred and eighty-third.

By His Excellency the Governor

JOSEPH D. WARD

Secretary of the Commonwealth

GOD SAVE THE COMMONWEALTH OF MASSACHUSETTS

ISPŪDINGA LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 41 metų sukakties minėjimas vasario 15 d. buvo gausus, didelė So. Bostono aukšt. mokyklos salė buvo beveik pilna. Vėliau įsėdėjo legionieriai ir skautai, himnus sugiedojo Stasys Liepas, invokaciją sukalbėjo prel. P. Virmauskis, gubernatoriaus proklamaciją ir sveikinimą perskaitė adv. John Grigalius, ugningą, kupiną nuosirdžių linkėjimų žodį tarė Mass. senato prezidentas Jihn Powers, kurį pristatė adv. J. Grigalius.

Sveikino garbės konsulas adv. Anthony Shallna, latvių ir ukrainiečių atstovai. Bene pirmą kartą šitokia proga bostoniečiai išgirdo Nepriklausomybės akto, pasirašytojo prof. Stepono Kairio trumpą žodelį. Jis tą dieną buvo Bostone ir dalyvavo minėjime.

Pagrindinis kalbėtojas buvo adv. Julius Smetona iš Clevelando.

Anglų kalba paruštos rezoliucijos turinį paskelbė J. Sonda. Rezoliucija bus pasiūsta prezidentui, valstybės sekretoriui ir kt. Meninė dalį atliko kanklininkai Vaidaičiai, solistas Stasys Liepas, kuriam akomponavo komp. Julius Gaidelis, ir Onos Ivaskienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Jam tako didžioji tos dalies našta. Mažiau Lietuvos vergijos pamišose. Gražus, išpūdingas dalykas! Daugeliui jis išspaudė ašaras ir širdį suminkštino. Gal ne be pagrindo.

Pagrindinis kalbėtojas buvo adv. Julius Smetona iš Clevelando.

Anglų kalba paruštos rezoliucijos turinį paskelbė J. Sonda. Rezoliucija bus pasiūsta prezidentui, valstybės sekretoriui ir kt. Meninė dalį atliko kanklininkai Vaidaičiai, solistas Stasys Liepas, kuriam akomponavo komp. Julius Gaidelis, ir Onos Ivaskienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Jam tako didžioji tos dalies našta. Mažiau Lietuvos vergijos pamišose. Gražus, išpūdingas dalykas! Daugeliui jis išspaudė ašaras ir širdį suminkštino. Gal ne be pagrindo.

Meninė dalį atliko kanklininkai Vaidaičiai, solistas Stasys Liepas, kuriam akomponavo komp. Julius Gaidelis, ir Onos Ivaskienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Jam tako didžioji tos dalies našta. Mažiau Lietuvos vergijos pamišose. Gražus, išpūdingas dalykas! Daugeliui jis išspaudė ašaras ir širdį suminkštino. Gal ne be pagrindo.

Anglų kalba paruštos rezoliucijos turinį paskelbė J. Sonda. Rezoliucija bus pasiūsta prezidentui, valstybės sekretoriui ir kt. Meninė dalį atliko kanklininkai Vaidaičiai, solistas Stasys Liepas, kuriam akomponavo komp. Julius Gaidelis, ir Onos Ivaskienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Jam tako didžioji tos dalies našta. Mažiau Lietuvos vergijos pamišose. Gražus, išpūdingas dalykas! Daugeliui jis išspaudė ašaras ir širdį suminkštino. Gal ne be pagrindo.

PROF. S. KAIRYS PAS INŽINIERIUS

Bostono inžinieriai yra susisapję į Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos skyrių, kuriame yra per 40 narių. Jie, be savo eilinių susirinkimų, kasmet turi ir iškilmingą susirinkimą Vasario 16-sios proga. Šiemet toks susirinkimas buvo vasario 14 d. Daugirdų namuose. Jame kalbėti buvo pakviestas prof. inž. Steponas Kairys, vienas iš penkių dar gyvų Nepriklausomybės rašto pasirašytojų.

Susirinkimą pradėjo skyriaus pirm. arch. V. Adomavičius, pakvietęs pirmininkauti prof. I. Končių. Šis, taręs trumpą žodį, paprašė kalbėti prof. S. Kairį.

Prof. S. Kairio kalba, kaip visuomet, buvo turininga, kupina naujų minčių. Ji bus išspausdinta kitame numery. Susirinkusieji vėliau ją gyvai svarstė.

Buvo ir meninė dalis. Regina Norvaišaitė paskaitė V. Kudirkos "Lietuvos tilto atsiminimus" ir V. Adomavičiaus pianu palydimą, padėklamavo porą eilėraščių. Toliau sekė staigmena. Pasirodė, kad bostoniečiai inžinieriai ne tik norėjo išgirsti prof. S. Kairio žodį, bet ir pagerbti jį jo 80 metų sukakties proga, bet jam iš anksto to nesakė. Ir štai šiam susirinkime atsikėlė inž. B. Galinis ir sako, kad jam yra pavesta pristatyti kolegą prof. Steponą Kairį, kaip 80 metų amžiaus suaktyvininką. Jis atsiskė apžvelgti visus šakotus suaktyvininko darbus, nes jų tiek daug, kad čia nebūtų laiko jiems išskaičiuoti. Jis tik priminė, kad S. Kairys yra pavyzdys daugeliui požiūrių, kad jis ne tik geras inžinierius, bet taip pat geras visuomeninkas, politikas, taurus žmogus, kuris moka gerbti kitų įsitikinimus, bet niekad neslepia savųjų, juos visur gina, nors tas būtų susijęs ir su dideliu pavojumi.

B. Galinis prisiminė, kaip S. Kairys kalbėjo studentams komunistų okupacijos metu, kada ir profesoriai turėjo studentus tempti ant naujo kurlpio. Visi studentai suprato, kad jis nepritarė naujajai tvarkai, ją smerkia ir pataria studentams kritiškai vertinti sudariusią padėtį ir būti patiemis savi. Taip kalbėti buvo labai pavojinga, bet jis drįso.

Prof. I. Končių priminė S. Kairio kalbą nacių okupacijos metu visuomenės atstovų susirinkime Kaune, kuriame reikėjo pasisakyti jaunimo mobilizacijos į voikių dalinius reikalą. S. Kairys jame taip aiškiai viską išdėstė, kad kitiems nebebuvo kas sakyti. Jis ir čia nepabijojo pasmerkti visą nacių politiką ir aiškiai pabrėžti reikalą lietuviams su ja kovoti. Taip kalbėti ir tada buvo ne juokai ir nedaug kas taip tesiryzo daryti.

Pirm. A. Adomavičius perskaitė sveikinimą su visų skyriaus narių parašais ir jam įteikė gražų iš medžio drožtą Lietuvos Vytį.

Prof. S. Kairys yra skyriaus garbės narys. Be jo garbės nariais dar yra prof. I. Končiūs, prof. J. Šimoliūnas ir inž. V. Sirutavičius.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

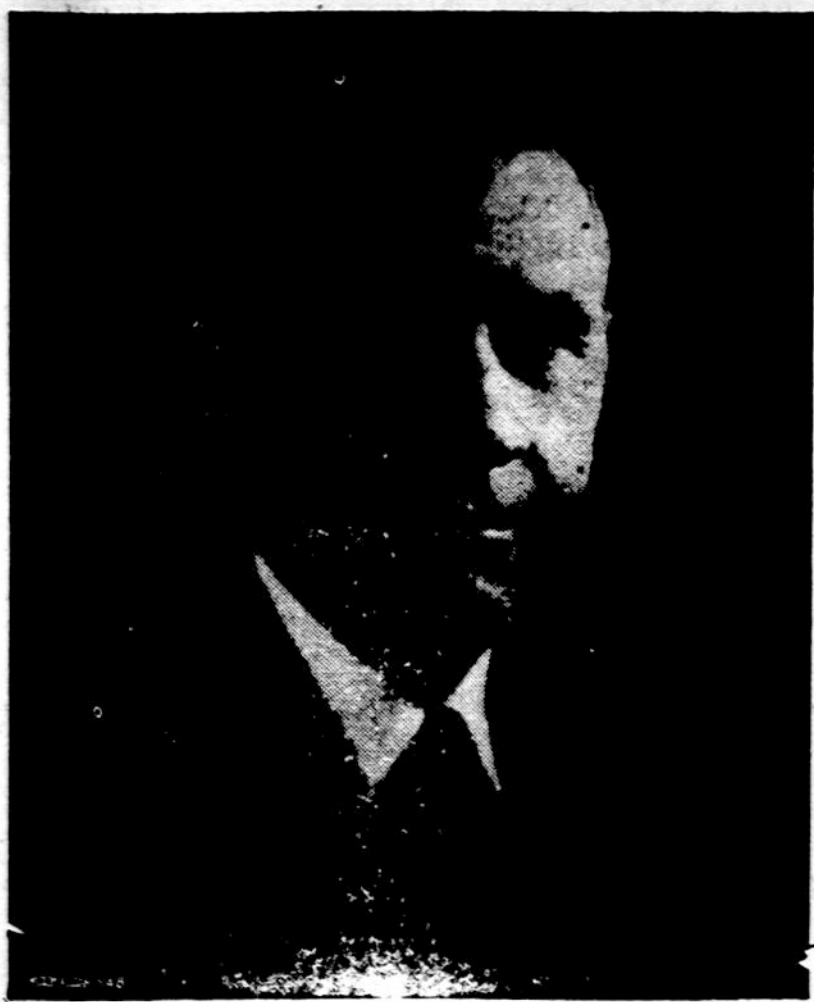
Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

Buvo matyti, kad tokia, kad ir maloni, bostoniečių profesijos bendradarbių staigmena ir nuosirdumas prof.

GUBERNATORIUS FOSTER FURCOLO

Massachusetts gubernatorius Foster Furcolo kasmet paskelbia proklamaciją Vasario 16-sios proga. Tą jis padarė ir šiemet.

S. Kairį labai sujaudino.

Lietuvos himnų baigus iškilmingą susirinkimą, jo dalyviai dar ilgai šnekėdavosi, vaišindamosi šeiminingų Daugirdų gausiais ir skaniais užkandžiais.

Susirinkusieji, kaip paprastai, sudėjo stambiają sumą Lietuvos laisvinimo reikalams — \$375.00.

J. V-gas

Kudirkos ansamblis

Vasario 8 d. Liet. Taut. S-gos Namuose So. Bostone, buvo naujai steigiamo prie Liet. B-nės meno ansamblio susirinkimas, balsų patikrinimas ir pirmoji repeticija. Deja, susirinkimas buvo negausus, bet nuosirdus ir ryžtingas. Tikimasi, kad ateityje jis stiprės ir plėsis — juk Bostono lietuvių kolonija yra didelė. Ansamblių vadovauja muz. Julius Gaidelis.

Buvo pasakyta keletą gražių kalbų, drąsių užsimojimų, bet užvis jautriausias žodis buvo tartas P. Matjoskos, kuris pasveikino ansamblį, palinkėjo jam greitai stiprėti ir pakrikštijo jį Kudirkos vardo ansambliu.

Toks ansamblis Bostone Visus ta pati saulė šildo.

The Apothecary Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomyciną, rifimyciną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S. Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020. Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDZIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(NAUJAS ADRESAS)

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis. Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškios siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniais paruošiami greičiausiu laiku. Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siuntiniamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVISKA, KREIPKITES LIETUVISKAI. Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSČI.

Siuntiniais priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šventadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

KRAUTUVĖ ir BUTAS NUOMAI 329 W. Broadway, So. Bostone galima nuomoti krautuvę ir 3 kambarių butą viršuje su vonia ir karštu vandeniu. Galima nuomoti skyrium krautuvę ir butą. Kreiptis: MAGAUGDA REAL ESTATE & INSURANCE CO. 497 E. Broadway, So. Boston (9)

Jei Jums Reikia

Įsigyti namus, apdrausti turta, užpildyti mokesčių formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimai, kreipkitės į KALVAITI ir STELMOKĄ — BALTIC REALTY Real Estate ir Insurance Brokerius 389 W. Broadway, So. Boston Tel. AN - 8 - 6030

Geriausias namų daizytojas (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytas su geriausia medžiaga ir garantija, yra Jonas Starinskas 220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS. Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeisa

LIETUVIS BATSIVIS ODA SIUNTINIAMS Parduodu pirmos rūšies odą, auksinius, pačius, vitpadius siuntiniams ir užėjus nupiginta kaina. Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienį ir sekmadienį. Telefonas: AN 8-0065

Charles J. Kay (KUCINSKAS)

Lietuvis Plumberis Atlieka visokius "plumbing" aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanos. Pirmą kartą darote, pasikambinkit, paklauskite mūsų kainų. Telefonas: CO 5-5839 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1350 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranq Lemberq REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel: AN 8-7031 o kitu laiku: AN 8-0699

NAMŲ SAVININKAMS Pentinamie namus iš lauko ir vidaus: apkalmė šingalais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus 14 Gartland Street Jamaica Plain, Mass. Tel: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo pocho, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2488

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

ODOS PADAI Stori, geriausios rūšies, tikri vyriški grynos odos padai čia vartoti ar siūsti ir užėjus. Atsiųsk butuko dydį ir \$1 (Amerikoj apmokam pašto išlaidas) žiu adresu: JEREMIAH BERNAN CO. 267 Congress St., Boston, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2-NYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verči šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis

Vidus, specialiai planuota ir išdėstyta. Pradėta bei baigta, iš anksto susitarus telefonu ar laišku. Telo. 1190, Pasosag, Rhode Island Adresas: Memorial Hospital Wallum Lake, Rhode Island. Atsimas: nuo Providence—34 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylios.

DR. D. PILKA

Office Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 546 BROADWAY 80. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1830

Dr. John Repshis

LITUVIS GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą 495 Columbia Road Artū Updę's Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9015

Dr. J. C. Seymour (LANDRU)

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas Vartoja viliams konstrukcijas X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2806

Dr. J. L. Pasakarnis Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdimoji—ofisai uždarytas. 447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE 409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948 Box 37 ORIOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 8-5515

KETVIRTIS & CO. JEWELERS

Laukrodiniai-Deimantai Papuošalai Elektros Pritaikiniai Rūpestingai taisome laikrodinius, žiedus, papuošalus 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alkmas 628 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-4148 Benjamin Moore Malvos Poplarus Stenomas Stiklas Langams Vieškie Reikmenys Namams Reikmenys Patalams Vieškie Gelios Daiktai